

Szakmai önéletrajz

Kriska György (1964. július 30., Vác) az ELKH Ökológiai Kutatóközpont tudományos tanácsadója, az Eötvös Tudományegyetem egyetemi docense. Több mint 20 éve tanít biológia tantárgypedagógiát és édesvízi gerinctelen állatismereteket. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 2000-ben szerzett PhD fokozatot biológiából. A Magyar Tudományos Akadémia 2021-ben az MTA doktora (DSc) címben részesítette. A szerzői munkássága során számos vizuális ökológiai kutatást publikált és egy Springer-monográfiát: Édesvízi gerinctelenek Közép-Európában. Kutatási területe a polarizált fényszennyezés és a polarizációs ökológiai csapdák.

Tudományos fokozat

PhD/CSc fokozatszerzés éve	2000
PhD/CSc kiadó intézmény	ELTE
PhD/CSc oklevél anyakönyvi száma	P-299/2000
a PhD/CSc értekezés címe	A vízirovarok néhány életmenetstratégiája

Akadémiai cím

DSc (MTA doktora)

Nyelvismeretek

Angol közép fokon ír és beszél (C)

Végzettség

1989 biológia-kémia szakos középiskolai tanár
2011 habilitált doktor (ELTE)

Elismerések, díjak

- 1997 Hunding Aranyérem**
adományozó: Oktatási Minisztérium és Hunding szövetség
elismert teljesítmény: Vizek és vízpartok élővilága I. – oktatófilm (70 perc) – ELTE
- 1997 Hunding Bronzérem**
adományozó: Oktatási Minisztérium és Hunding szövetség
elismert teljesítmény: Térhatású oktatási eszköz
- 1999 Hunding Aranyérem**
adományozó: Oktatási Minisztérium és Hunding szövetség
elismert teljesítmény: Vizek és vízpartok élővilága II. – oktatófilm (70 perc) – ELTE
- 2001 Hunding Aranyérem**
adományozó: Oktatási Minisztérium és Hunding szövetség
elismert teljesítmény: Újpest és környékének természeti értékei. – oktatófilm (60 perc) – Óceán TV
- 2009 A hónap kutatója (2009 január)**
adományozó: Országos Tudományos Kutatási Alap
elismert teljesítmény: Poláros fényszennyezés, poláros rovarcsapdák
- 2011 ELTE Innovatív Kutatója**
adományozó: Eötvös Loránd Tudományegyetem
elismert teljesítmény: Polarizációs rovarcsapda, A poláros fényszennyezés csökkentése (2 magyar szabadalom)
- 2013 Mestertanár Aranyérem**
adományozó: Országos Tudományos Diákköri Tanács
elismert teljesítmény: tehetséggondozás
- 2016 Ig Nobel-díj**
adományozó: A valószínűtlen kutatások évkönyve (AIR)
elismert teljesítmény: A díjazott kutatások elsősorban szokatlanok tűnhetnek, mégis nagy kreativitásról adnak számot, és jelentős tudományos értékkel bírnak.
- 2019 Kárpát-medencei Filmszemle , természetfilmek kategória 1 díj**
adományozó: Gödöllői Nemzetközi Természetfilm Fesztivál
elismert teljesítmény: A vízipók tényleg csodapók I-II. - természetfilm (2 x 30 perc) - Filmduzsungel

2019 Arany Horgony díj

adományozó: Újpesti Városvédő Egyesület

elismert teljesítmény: A régió természeti értékeinek megóvása és helyi környezettudatos szemléletformálás

Tudományos közéleti tevékenység

2006 - Magyar Biológiai Társaság: Didaktikai Szakosztály

2007 - Magyar Biológiai Társaság: Állattani Szakosztály tagja

2007 - Magyar Hidrológiai Társaság tagja

2007 - 2008 Országos Tudományos Diákköri Tanács Tantárgypedagógiai és Oktatástechnológiai Szakmai Bizottság tagja

2008 - 2014 „A biológia tanítása – módszertani folyóirat” szerkesztőbizottsági tagja

2011 - Nemzetközi Duna-kutató Szövetség

2013 - MTA adhoc bizottsági tag

2015 - Levegő Munkacsoport Szakértői Testületi tag

Munkahelyek

1989 - Babits Mihály Gimnázium

munkakör: tanár

1991 - ELTE Biológiai Intézet Biológiai Szakmódszertani Csoport

munkakör: habilitált egyetemi docens

2011 - ELKH ÖK Vízi Ökológiai Intézet

munkakör: tudományos tanácsadó

Szűkebb szakterület

Hidrobiológia, vizuális ökológia

Egyéb információ

Recenziók a Nature-ben és a Science-ben

NATURE

Ádám EGRI, Ákos HORVÁTH, György KRISKA, Gábor HORVÁTH (2010) Optics of sunlit water drops on leaves: Conditions under which sunburn is possible. *New Phytologist* 185: 979-987 + cover picture

Reviewed in:

Nature Photonics - volume 4, number 3, page 128 (1 March 2010) Research Highlights - Environmental Optics: Sunburn myth dispelled

Gábor HORVÁTH, Miklós BLAHÓ, György KRISKA, Ramón HEGEDÜS, Balázs GERICS, Róbert FARKAS, Susanne AKESSON (2010) An unexpected advantage of whiteness in horses: The most horsefly-proof horse has a depolarizing white coat. *Proceedings of the Royal Society B* 277: 1643-1650

Reviewed in:

Nature - volume 463, number 7283, page 852 (18 February 2010) Research Highlights - Ecology: Why horses wear white

György KRISKA, Gábor HORVÁTH, Sándor ANDRIKOVICS (1998) Why do mayflies lay their eggs en masse on dry asphalt roads? Water-imitating polarized light reflected from asphalt attracts Ephemeroptera. *Journal of Experimental Biology* 201: 2273-2286

Reviewed in:

Nature - volume 394, page 425 (30 July 1998) by Alison Mitchell: News and Views - Ecology: Polarized flight.

SCIENCE

Ádám MÉSZÁROS, György KRISKA, Ádám EGRI (2021) Spectral optimization of beacon lights for the protection of night-swarming mayflies. *Insect Conservation and Diversity*. doi: 10.1111/icad.12446

Reviewed in:

Science - Elizabeth Pennisi: Can scientists help insects survive their fatal attraction to light at night?
<https://www.science.org/news/2021/05/can-scientists-help-insects-survive-their-fatal-attraction-light-night>

Ádám EGRI, Miklós BLAHÓ, György KRISKA, Róbert FARKAS, Mónika GYURKOVSKY, Susanne AKESSON, Gábor HORVÁTH (2012) Polarotactic tabanids find striped patterns with brightness and/or polarization modulation least attractive: an advantage of zebra stripes. *Journal of Experimental Biology* 215 (5): 736-745 + electronic supplement

Reviewed in:

Science - Jane J. Lee: Mystery of zebra's stripes finally solved?
<http://news.sciencemag.org/2012/02/mystery-zebras-stripes-finally-solved>

Gábor HORVÁTH, György KRISKA, Péter MALIK, Bruce ROBERTSON (2009) Polarized light pollution: a new kind of ecological photopollution. *Frontiers in Ecology and the Environment* 7: 317-325

Reviewed in:

Science - 7 January 2009 - Phil Berardelli: When a building is like a pond
<http://sciencenow.sciencemag.org/cgi/content/full/2009/107/2>

Science Podcast - Transcript 9 January 2009
http://podcasts.aas.org/science_podcast/SciencePodcast_090109.mp3

György KRISKA, Zoltán CSABAI, Pál Boda, Péter MALIK, Gábor HORVÁTH (2006) Why do red and dark-coloured cars lure aquatic insects? The attraction of water insects to car paintwork explained by reflection-polarization signals. *Proceedings of the Royal Society B* 273: 1667-1671

Reviewed in:

Science - volume 313, number 5783, issue 7, page 25 (July 2006) Random Samples: Great moments in entomology.